

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z MUZYKI W KLASACH IV – VII**

**Opracowany na podstawie programu nauczania muzyki
w klasach IV – VII szkoły podstawowej**

**nauczyciel
Dorota Koziel-Kwaśniewska**

_____P.S.P. im. Jana Pawła II w Zbludowicach_____

WYKORZYSTYWANE PODRĘCZNIKI:

Podręcznik do muzyki dla klasy czwartej szkoły podstawowej

Nr dopuszczenia: **Nr dopuszczenia: 852/1/2017**

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Klibach

Seria: **Lekcja muzyki**

Program nauczania muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Lekcja muzyki” autorstwa Monika Gromek, Grażyna Klibach

Podręcznik do muzyki dla klasy piątej szkoły podstawowej

Nr dopuszczenia: **Nr dopuszczenia: 852/2/2018**

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Klibach

Seria: **Lekcja muzyki**

Program nauczania muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Lekcja muzyki” autorstwa Monika Gromek, Grażyna Klibach

Podręcznik do muzyki dla klasy szóstej szkoły podstawowej

Nr dopuszczenia: **Nr dopuszczenia: 852/3/2019**

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Klibach

Seria: **Lekcja muzyki**

Program nauczania muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Lekcja muzyki” autorstwa Monika Gromek, Grażyna Klibach

Podręcznik do muzyki dla klasy siódmej szkoły podstawowej

Nr dopuszczenia: **Nr dopuszczenia: 852/4/2017**

Autorzy: Monika Gromek, Grażyna Klibach

Seria: **Lekcja muzyki**

Program nauczania muzyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Lekcja muzyki” autorstwa Monika Gromek, Grażyna Klibach

Kontrakt między nauczycielem muzyki i uczniami

1. Ocenianie uczniów na lekcjach muzyki dotyczy przyswojonej przez ucznia wiedzy, umiejętności, wysiłku włożonego w przygotowanie pracy i aktywności na lekcjach.
2. Uczeń ma obowiązek systematycznego i czynnego uczestnictwa w procesie uczenia się przez cały okres nauki.
3. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, nosić potrzebne przybory oraz odrabiać prace domowe.
4. Brak pracy domowej lub nieprzygotowanie się do lekcji uczeń powinien zgłosić nauczycielowi jeszcze przed rozpoczęciem danej lekcji.
5. Wszystkie zaległości spowodowane nieprzygotowaniem do lekcji lub nieobecnością ucznia w szkole, ma on obowiązek uzupełnić na następną lekcję chyba, że nauczyciel ustanowi inny termin.
6. W ciągu semestru uczeń ma prawo do jednokrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji, które będzie odnotowane w dzienniku lekcyjnym za pomocą kropek. Przez nieprzygotowanie rozumiemy: brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, pracy domowej, niegotowość do odpowiedzi, brak pomocy potrzebnych na lekcję. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.
7. Drobne uchybienia w: odpowiedziach ustnych, pisemnych poprawach sprawdzianów, pracach domowych itp., mogą być odnotowane w dzienniku lekcyjnym za pomocą minusów.
8. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
9. Prace klasowe, sprawdziany i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
10. Prace klasowe są zapowiadane przez nauczyciela z tygodniowym wyprzedzeniem i podanym zakresem sprawdzanych umiejętności i wiedzy. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, może być poddany sprawdzeniu wiadomości w sposób wybrany przez nauczyciela.
11. Uczeń ma możliwość poprawy pracy klasowej, z której otrzymał ocenę niedostateczną, w terminie nie dłuższym niż 14 dni. W szczególnych przypadkach nauczyciel może określić inny termin (np. z powodu choroby ucznia lub nauczyciela).
12. Każdą pracę klasową, napisaną na ocenę niedostateczną, można poprawić tylko jeden raz i brane są pod uwagę obie oceny ze sprawdzianu.
13. Krótkie sprawdziany i kartkówki (10 – 15 min.) obejmujące treści kształcenia z trzech ostatnich różnych tematów lekcji nie muszą być zapowiadane i pisane są jednokrotnie.
14. Ocena ze sprawdzianu semestralnego, rocznego nie jest końcową oceną wystawioną za semestr czy rok szkolny.
15. Nauczyciel zastrzega sobie prawo indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach.
16. Sprawdziany pisemne będą ocenione przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od ich napisania. W sytuacjach, gdy nauczyciel np. zachoruje lub jest na szkoleniu, termin może ulec zmianie.
17. Ocenione prace klasowe i kartkówki uczeń ma obowiązek poprawić w domu lub na lekcji (decyduje nauczyciel), zaś rodzice podpisać. Jest to nieodzowny element pracy domowej.
18. Nieobecności ucznia na kartkówkach i klasówkach zaznaczane są za pomocą znaku „nb”
19. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 2 tygodni) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień.
20. Aktywność na lekcji jest nagradzana ocenami lub "plusami". Przez aktywność rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, czynna praca w grupach, wykonywanie dodatkowych zadań. Za 5 zgromadzonych plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

21. Przy formułowaniu oceny na zakończenie semestru, roku szkolnego, hierarcha ważności ocen cząstkowych jest następująca: prace klasowe, kartkówki, odpowiedzi ustne, aktywność ucznia, praca domowa, prace długoterminowe.
22. Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.
23. Nauczyciel może podnieść ocenę semestralną lub roczną nawet o 1 stopień uczniowi, który wyróżnia się aktywnością podczas lekcji, rozwiązuje dodatkowe problemy, wykazuje inicjatywę w dodatkowych pracach, ma wiedzę ponad program, bierze udział w różnych konkursach przedmiotowych, a także pomaga słabszym uczniom w nauce.
24. Za kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe nie przewiduje się oceny celującej.
25. Nauczyciel może obniżyć ocenę semestralną lub roczną nawet o 1 stopień uczniowi, który opuścił bez powodu 30 do 50% godzin lekcyjnych w danym semestrze, często przychodzi na lekcje nieprzygotowany, nie przynosi zeszytu, nie odrabia zadań domowych, nie interesuje się przedmiotem.
26. Na przedmiocie muzyka nauczyciel wprowadza elementy oceniania kształtującego tj. podanie uczniom: celu lekcji ,kryteriów oceniania, zagadnień przed planowanym sprawdzianem wiadomości.

Narzędzia obserwacji osiągnięć uczniów:

1. prace klasowe (lub testy),
2. sprawdziany i kartkówki,
3. odpowiedzi ustne,
4. śpiew i gra na instrumentach muzycznych,
5. prace domowe,
6. zeszyty przedmiotowe,
7. prace długoterminowe,
8. udział w konkursach i przeglądach muzycznych, wykonywanie pomocy, aktywny udział w akademiach szkolnych,
9. obserwacja ucznia: - przygotowanie do lekcji, - aktywność na lekcji, -praca w grupie.

Każda osoba może osiągnąć sukces.

Każdej ocenie przypisana jest waga.

WAGI OCEN:

- Sprawdzian pisemny - waga 3
- Odpowiedź ustna, gra na instrumencie - waga 2
- Praca dodatkowa np. referat, prezentacja - waga 3
- Prowadzenie zeszytu/kart pracy - waga 2
- Zadanie domowe - waga 1
- Aktywność , śpiew - waga 2
- Udział w konkursie i zdobycie tytułu finalisty lub laureata –waga 5
- Inne -waga 1

W PRZYPADKU WYPOWIEDZI PISEMNYCH PRZYJMUJE SIĘ SKALĘ PUNKTOWĄ
PRZELICZANĄ NA OCENY CYFROWE WG KRYTERIÓW:

100% - ocena celująca

99% - 91% - ocena bardzo dobra

90% - 75% - ocena dobra

74% - 50% - ocena dostateczna

49% - 30% - ocena dopuszczająca

29 % - 0% - ocena niedostateczna

KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA Z MUZYKI

0 - 1.61 - ocena niedostateczna

1,62 - 2.60 – ocena dopuszczająca

2,61 - 3.60 - ocena dostateczna

3,61 - 4.60 – ocena dobra

4.61 - 5.49 – ocena bardzo dobra

5.50 – 6.00 – ocena celująca

Kryteria oceny semestralnej i rocznej:

27. Ocenę semestralną (roczną) wystawia nauczyciel najpóźniej na tydzień przed terminem klasyfikacji semestralnej (rocznej).
28. O zagrożeniu oceną niedostateczną informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę klasy na miesiąc przed klasyfikacją.
29. Wszystkie formy aktywności ucznia są oceniane w skali stopniowej.
30. Ocenę semestralną (roczną) wystawia się na podstawie ocen uzyskanych w ciągu całego semestru (roku), przy czym nie musi to być średnia ocen uzyskanych przez ucznia.
31. Ocenę celującą może otrzymać uczeń, który spełnia kryteria oceny, co najmniej bardzo dobrej oraz wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem np. osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych na szczeblu szkolnym i pozaszkolnym.

uczeń

nauczyciel

ZAKŁADANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Uczeń kończący edukację muzyczną na drugim etapie nauczania powinien:

- 1) znać podstawowe pojęcia muzyczne (*melodia, rytm, tempo, akompaniament, dźwięk, gama, akord*) i stosować je w praktyce – w śpiewie, grze na instrumentach, rozmowach o muzyce;
- 2) odczytywać i zapisywać podstawowe oznaczenia muzyczne:
  - elementy notacji muzycznej (klucz wiolinowy, nuty, pauzy, znaki chromatyczne);
  - skróty pisowni muzycznej (repetycja, volty);
  - podział wartości rytmicznych;
  - metrum $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{3}{8}$;
  - oznaczenia agogiczne i oznaczenia dynamiczne (*p, f, mp, mf, pp, ff, crescendo, decrescendo*);
  - oznaczenia artykulacyjne (*legato, staccato, non legato, glissando, tremolo*);
- 3) śpiewać:
  - polski hymn państwowy;
  - „Odę do radości”;
  - wybrane pieśni patriotyczne;
  - kanony;
  - piosenki dziecięce i popularne;
- 4) grać na wybranych instrumentach:
  - schematy rytmiczne;
  - melodie;
  - proste utwory;
  - hymn Europy;
- 5) odtwarzać proste rytmy ruchem i gestodźwiękami;
- 6) wykonywać podstawowe kroki i figury wybranych tańców ludowych i towarzyskich;

- 7) określać cechy charakterystyczne polskich tańców narodowych;
- 8) tworzyć improwizacje (wokalne, instrumentalne, ruchowe);
- 9) tworzyć proste rytmy i akompaniamenty;
- 10) wymieniać przykłady instrumentów z trzech podstawowych grup;
- 11) rozpoznawać głosy wokalne (sopran, alt, tenor, bas);
- 12) określać aparat wykonawczy muzyki wokalne i instrumentalnej (soliści, zespoły);
- 13) znać strukturę form muzycznych (AB, ABA¹, wariacja, rondo);
- 14) rozpoznawać fakturę jednogłosową i wielogłosową;
- 15) wymieniać nazwy okresów w dziejach muzyki i przyporządkować do nich wybranych kompozytorów;
- 16) wyrażać muzykę za pomocą środków pozamuzycznych.

Uczeń powinien także:

- stosować się do postanowień kontraktu zawartego z nauczycielem na początku roku szkolnego;
- dbać o precyzję wykonywanych utworów wokalnych i instrumentalnych;
- angażować się w pracę zespołową;
- inspirować swoimi działaniami innych uczniów;
- słuchać muzyki w sposób kulturalny;
- zachowywać się kulturalnie i przestrzegać dyscypliny;
- być tolerancyjnym w stosunku do innych gustów, zachowań, poglądów;
- okazywać szacunek dla tradycji i kultury własnego narodu oraz innych narodów.

METODY KONTROLI I OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Kontrola osiągnięć uczniów odbywa się poprzez:

- realizację zadań praktycznych (śpiewanie, granie, ruch przy muzyce, taniec, improwizacja, tworzenie);

- realizację zadań teoretycznych (quizy, gry dydaktyczne, pytania i odpowiedzi, sprawdziany);
- tworzenie prezentacji, gazetek, albumów itp.;
- występy artystyczne na forum klasowym, szkolnym i pozaszkolnym.

KRYTERIA OCENIANIA

Muzyka jako przedmiot artystyczny wymaga specyficznego podejścia do sposobów sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia. Ocena proponowana przez nauczyciela powinna przede wszystkim motywować młodego człowieka do działania.

Przy ocenianiu trzeba uwzględnić różne formy aktywności ucznia (odtworzenie, muzykowanie, tworzenie), przy czym nie należy oceniać jego zdolności, a jedynie postępy i zaangażowanie oraz wkład pracy. Ważne są również informacje, jakie niesie ze sobą ocena. Powinna ona bowiem zaznajamiać ucznia (oraz osoby zainteresowane, czyli jego rodziców bądź opiekunów i nauczyciela) z postępami, jakich dokonał w danym przedziale czasu.

Ocenie podlegają:

1) umiejętności w zakresie:

- śpiewania;
- grania na instrumentach;
- tworzenia muzyki;
- ruchu przy muzyce;
- tworzenia wypowiedzi o muzyce, np. na temat wysłuchanych utworów;

2) wiedza o muzyce:

- zagadnienia teoretyczne – znajomość podstawowych pojęć muzycznych i umiejętność ich stosowania w wypowiedziach o muzyce;
- wiadomości o kompozytorach;
- znajomość aparatu wykonawczego muzyki wokalne i instrumentalnej (soliści, zespoły, chóry, orkiestry);
- opanowanie zagadnień z zakresu szeroko pojętej kultury muzycznej;

3) postępy, zaangażowanie, wkład pracy w działania muzyczne:

- aktywność na lekcjach wynikająca z zainteresowania przedmiotem;
- umiejętność pracy w grupie – współpraca i wzajemna pomoc;
- prezentacja dokonań;
- kreatywność.

Na przedmiocie muzyka nauczyciel wprowadza elementy oceniania kształtującego tj. podanie uczniom: celu lekcji ,kryteriów oceniania, zagadnień przed planowanym sprawdzianem wiadomości.

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- zdobywa dodatkową wiedzę, korzystając z różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany, inicjuje różnorodne zadania, projekty;
- potrafi zagrać melodie przewidziane w podręczniku oraz inne proste melodie na flecie, dzwonkach, keyboardzie;
- umie zaśpiewać *a capella* i z akompaniamentem piosenki z podręcznika oraz spoza niego;
- opanował umiejętność łączenia wiedzy z zakresu muzyki z wiadomościami z innych przedmiotów;
- potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy muzyczne;
- zawsze jest przygotowany do lekcji, odrabia zadane prace domowe;
- jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych, jest bardzo aktywny muzycznie,
- bierze czynny udział w pracach szkolnego zespołu muzycznego lub chóru,
- wykonuje różne zadania twórcze, np. układa melodię do wiersza, akompaniament perkusyjny do piosenki.

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;

- korzysta z różnych źródeł informacji;
- na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- potrafi zagrać większość melodii przewidzianych w programie nauczania na flecie i dzwoneczkach;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem większość piosenek przewidzianych w programie nauczania;
- zawsze odrabia prace domowe;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych.
- potrafi rytmizować teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy,
- podaje nazwiska wybitnych kompozytorów z programu danej klasy.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania;
- korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi zagrać kilka melodii oraz akompaniamentów do piosenek na flecie i/lub dzwoneczkach;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem pieśni jednogłosowe poprawnie pod względem muzycznym;
- na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
- odrabia prace domowe, prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy;
- jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych;
- rytmizuje łatwe teksty;
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania;
- jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia przy pomocy nauczyciela;
- potrafi zagrać /niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela/ niektóre melodie przewidziane w programie nauczania na flecie lub dzwonekch;
- umie zaśpiewać z akompaniamentem niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania;
- odrabia prace domowe;
- potrafi się skupić podczas słuchania koncertów muzycznych.
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne – gestodźwiękami i na instrumentach perkusyjnych niemelodycznych,
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

- w niewielkim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w realizowanym programie nauczania, myli terminy i pojęcia muzyczne,
- jest w stanie wykonać proste ćwiczenie przy pomocy nauczyciela,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania,
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, gra na instrumencie melodycznym gamę i kilka najprostszych utworów przewidzianych w programie nauczania,
- odrabia proste prace domowe;
- nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów muzycznych.
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela.
- Ocenę niedostateczną

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych w realizowanym programie nauczania (co uniemożliwia dalsze kształcenie);

- nie jest w stanie wykonać prostych ćwiczeń nawet przy pomocy nauczyciela;
- nie potrafi grać na żadnym instrumencie melodycznym;
- ma duże trudności z zaśpiewaniem jakiegokolwiek piosenki;
- jest pasywny na lekcjach, nie uważa;
- nie odrabia prac domowych;
- nie wykazuje żadnych chęci nauczenia się czegokolwiek, nadrobienia braków, poprawienia ocen.

Uwaga: Ocena niedostateczna nie może wynikać z braku możliwości czy braku uzdolnień ucznia. Należy ją traktować wyłącznie jako skutek całkowitej niechęci ucznia do przedmiotu i do pracy na lekcjach oraz braku zaangażowania.

Ocena semestralna powinna być wystawiona z uwzględnieniem kryteriów wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu oceniania. Musi odzwierciedlać postawę ucznia wobec przedmiotu i wykonywanych zadań oraz wysiłek, jaki uczeń wkłada w ich realizację. Powinna być wykładnikiem osiągniętych umiejętności, poziomu uzyskanej wiedzy w danym okresie oraz motywować i zachęcać ucznia do rozwijania zainteresowań muzycznych. Ocena roczna musi uwzględniać wiedzę oraz umiejętności ucznia zdobyte i utrwalone w ciągu całego roku. Podobnie jak ocena semestralna, powinna uwzględniać zapisy, które wynikają z wewnątrzszkolnego i przedmiotowego systemu oceniania.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ Z MUZYKI DO MOŻLIWOŚCI UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI TRUDNOŚCIAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego lub specjalnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości i motywowania do pracy.
4. Dostosowania szczegółowe:
  - a) **uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się**, w tym z dysleksją, dysgrafią, dysortografią
Ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się obowiązują na lekcjach muzyki wymagania i kryteria ocen określone w wymaganiach edukacyjnych dla wszystkich uczniów, z pewnymi wyjątkami. Od ucznia wymaga się podstawowych umiejętności i wiadomości, o których mowa w podstawie programowej.
Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy i umiejętności nie treści:
    - dziecko ma wyznaczone miejsce blisko nauczyciela, (zwiększenie koncentracji uwagi, bezpośrednia kontrola nauczyciela)
    - podawanie poleceń w prostszej formie,
    - ocenianie ucznia przede wszystkim na podstawie wypowiedzi ustnych i treści prac pisemnych,

- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć, częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu, np. graficzne przedstawianie treści zadań,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- wydłużenie czasu na prace pisemne,
- częsta kontrola pracy, jako potwierdzanie dobrego kierunku pracy,
- w ocenie pracy ucznia uwzględnianie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego,
- poprawianie ocen z prac pisemnych w dowolnej formie (ustnej lub pisemnej) na dodatkowych zajęciach
- wydłużanie czasu na odpowiedź i prace pisemne,
- przeznaczyć więcej czasu na wszelkie prace dydaktyczne ucznia (czytanie, pisanie, mówienie, rozwiązywanie testów),
- sprawdzać prawidłowość zapisu treści notatek, poleceń, pracy domowej podawanych w formie ustnej,
- rozłożenie w czasie nauki definicji, reguł, twierdzeń,

b) uczniowie z obniżonym potencjałem intelektualnym

Dostosowanie wymagań w zakresie formy i treści:

- obowiązuja wymagania jak dla uczniów bez deficytów, za wyjątkiem oceny dopuszczającej, którą uczeń uzyskuje po otrzymaniu 25 % punktów możliwych do uzyskania,
- tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.
- uczeń ma prawo poprawiać sprawdzian w formie dla siebie najkorzystniejszej (ustnej lub pisemnej),
- potwierdzanie dobrego kierunku pracy,
- docenianie najmniejszych efektów,
- w ocenie pracy ucznia uwzględnianie poprawności toku rozumowania, a nie tylko prawidłowości wyniku końcowego,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,
- odpytywanie po uprzedzeniu kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany,
- dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytanie,
- pomoc podczas wypowiedzi ustnych w doborze słownictwa, naprowadzanie poprzez pytania pomocnicze,
- odrębne instruowanie.

c) uczniowie z orzeczoną upośledzeniem lekkim

Uczniów z upośledzeniem lekkim obowiązuje taka sama podstawa programowa jak uczniów bez deficytów.

Dostosowanie wymagań w zakresie formy i treści:

- na stopień dobry muszą opanować wiadomości i umiejętności określone jako podstawowe (czyli na stopień dostateczny dla ucznia bez deficytów),
- na stopień dostateczny wiadomości i umiejętności określone jako konieczne (czyli na ocenę dopuszczającą dla ucznia bez deficytów),
- na stopień dopuszczający połowę wiadomości i umiejętności koniecznych,
- uczniowie, którzy nie spełniają tych wymagań, unikają nauki, nie wykazują chęci współpracy z nauczycielem, nie przyjmują pomocy otrzymują stopień niedostateczny.

5. uczniowie z zaburzoną sprawnością ruchową

Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

- jeżeli niepełnosprawność dotyczy kończyn górnych, to nie oceniamy estetyki i dokładności gry na instrumentach,
- uczeń może opowiedzieć jakie czynności należy wykonać, aby wykonać ćwiczenie,
- w testach i pracach pisemnych wykorzystujemy zadania zamknięte, zadania z luką,
- nie oceniać poziomu graficznego prac pisemnych ucznia oraz estetyki zeszytów,
- nie obniżać oceny w zadaniach wymagających sprawności manualnej,
- uczeń może w zadaniach domowych korzystać z komputera.

6. uczniowie słabo słyszący

Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

- w klasie siedzą w pierwszych lub drugich ławkach,
- nauczyciel przypomina uczniowi o noszeniu aparatu słuchowego,
- nauczyciel sprawdza czy uczeń zrozumiał polecenie,
- nauczyciel przekazując informacje, staje przodem do ucznia,
- nauczyciel dokładnie i głośno wymawia nowe pojęcia i objaśnia je,
- stworzyć warunki komfortu akustycznego, może zwolnić z gry lub śpiewu,
- sprawdza czy uczeń zapisał zadanie domowe, informacje o kartkówkach i pracach klasowych,
- zmniejszyć ilości materiału przyswajanego pamięciowo na rzecz jego dobrego zrozumienia,
- nie pytać o pojęcia abstrakcyjne, określenia słowne, definicje, reguły na rzecz zaprezentowania przez ucznia umiejętności wykorzystania ich w praktyce,
- jeżeli wymaga tego sytuacja, uczeń może mieć inny test, w którym przeważają zadania z krótkimi poleceniami.

7. uczniowie słabo widzący

Wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, ale:

- uczeń zajmuje ławkę przy oknie w dobrze oświetlonym miejscu,
- na lekcji ma przygotowane pogrubione linie w zeszycie, jeżeli tego wymaga sytuacja (przygotowane przez rodziców lub innych członków rodziny),
- kartkówki i sprawdziany są pisane czcionką '16' lub większą,
- nauczyciel przygotowuje powiększone kserokopie fotografii i rysunków, które chce z uczniem na lekcji omawiać,
- nie oceniać poziomu graficznego prac pisemnych ucznia,
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska,
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia związana ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową – wydłużyć nie czasu na wykonanie ćwiczeń,
- częste zadawanie pytania – „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

8. uczniowie przewlekle chorzy

Wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, ale:

- jeżeli uczeń jest długo nieobecny, zaległe kartkówki i sprawdziany pisze we wcześniej uzgodnionym z nauczycielem terminie.

a) uczniowie wykazujący kłopoty z zachowaniem i zagrożeni niedostosowaniem społecznym

Wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, ale:

- posadzenie dziecka blisko nauczyciela, dzięki czemu zwiększy się jego koncentracja uwagi, ograniczeniu ulegnie ilość bodźców rozpraszających, wzrośnie bezpośrednia kontrola nauczyciela.

9. uczniowie z deficytami rozwojowymi

Wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, ale:

- wydłużony czas na odpowiedzi,
- precyzyjne, krótkie polecenia,
- wydłużony czas na opanowanie definicji, reguł, twierdzeń,
- poprawa ocen w dowolnej formie(ustnej lub pisemnej) na dodatkowych zajęciach.

10. uczniowie z trudnościami w nauce

Wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, ale:

- posadzenie ucznia blisko nauczyciela, kontrola pracy na lekcjach,
- pilnowanie odrabiania zadań domowych,
- wdrażanie do regularnego uczenia się,
- kontrolowanie obecności na lekcjach.

11. uczniowie z ADHD

Wymagania jak dla uczniów bez dysfunkcji, ale:

- pomaganie uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności,
- wydawanie jasnych, precyzyjnych poleceń- na raz tylko jedno polecenie,
- formułowanie informacji dotyczących pracy domowej w sposób jasny i przejrzysty,
- przypominanie o regułach,
- skupianie uwagi ucznia na tym co najważniejsze – kolor, podkreślenie,
- chwalenie ucznia za każde pozytywne zachowanie
- angażowanie ucznia w konkretne działania
- akceptowanie ucznia bez względu na jego nieprawidłowe zachowania
- w miarę potrzeby opracowanie zrozumiałego dla ucznia kontraktu
- zapewnienie uczniowi miejsca w pierwszej ławce.

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE
KLASA IV

TEMAT	WYMAGANIA PODSTAWOWE Uczeń:	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE Uczeń:
Zaczynamy muzyczne przygody. Organizacja pracy	Lekcja, na której uczniowie i nauczyciel poznają się, ustalają zasady współpracy na lekcjach muzyki, zapoznają się z kryteriami oceniania. Piosenka jest okazją do pierwszego wspólnego muzykowania i do rozpoznania stopnia rozśpiewania klasy. „Muzyczna powitanka” i taniec powitalny pozwalają uczniom doświadczyć odmienności lekcji muzyki w zestawieniu z zajęciami z innych przedmiotów.	
Dźwięki gamy dobrze znamy. Gama C-dur, nazwy solmizacyjne dźwięków	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie <i>Śpiewankę do-re-mi-fankę</i>, - wykonuje gamę C-dur za pomocą solmizacji, - wyjaśnia, co to są gama i solmizacja. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo <i>Śpiewankę do-re-mi-fankę</i>, - układa rymowaną do gamy wykonywanej w górę i w dół.
Dźwięki i gesty. Fonogestyka i utrwalenie nazw solmizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa piosenkę <i>Jawor</i>, - wyjaśnia, do czego służy fonogestyka, - wykonuje utwór <i>Jesienne nutki</i> z wykorzystan. fonogestyki, - realizuje ćwiczenia fletowe. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa gamę C-dur z zastosowaniem fonogestyki, - wykonuje piosenkę <i>Jawor</i> z użyciem fonogestyki.
Muzyczne litery. Nazwy literowe dźwięków	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Kot na klawiszach</i>, - gra na dzwonek gamę C-dur. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Kot na klawiszach</i>, - wykonuje gamę C-dur z wykorzystaniem nazw literowych, - układa melodię z dźwięków gamy C-dur i gra ją na dzwonek.
Porozmawiaj z echem, czyli głośno i cicho. Dynamika i jej podstawowe oznaczenia	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Zabawy z echem</i>, - tłumaczy, co to jest dynamika, - wymienia podstawowe oznaczenia dynamiki (<i>piano</i> i <i>forte</i>) i wyjaśnia ich znaczenie, - gra na flecie poznane dźwięki, - w grupie wykonuje na flecie utwór <i>Jesienne nutki</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Zabawy z echem</i>, - wymienia wszystkie poznane oznaczenia dynamiki i wyjaśnia ich znaczenie, - określa, jaka dynamika została zastosowana w słuchanych utworach, - wykonuje solo na flecie utwór <i>Jesienne nutki</i>.

Śpiewamy pięknie dla naszych nauczycieli. Emisja głosu i dykcja.	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Czternastego października</i>, - wyjaśnia, czym są emisja głosu i dykcja, - wykonuje ćwiczenia emisyjne i dykcyjne, - wyjaśnia, co oznacza znak repetycji, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenkę <i>Czternastego października</i>, - stosuje zasady dotyczące emisji głosu podczas śpiewu.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Z rytmem za pan brat. Wartości rytmiczne nut i pauz	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Poczuj rytm</i>, - rozpoznaje i nazywa wartości rytmiczne określonych nut i pauz. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Poczuj rytm</i>, - wykonuje samodzielnie rapowaną część piosenki.
Rytmiczne zabawy. Tataizacja i gestodźwięki	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rytm, tataizacja, gestodźwięki</i>, - realizuje jeden głos z partytury rytmicznej, - stosuje gestodźwięki. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizuje poszczególne głosy z partytury rytmicznej, - wyjaśnia, na czym polega <i>ostinato</i> i demonstrowuje <i>ostinato</i> rytmiczne.
Gdy piosenka szła z wojskiem. Muzyka wojskowa i piosenki ułańskie	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Przybyli ułani</i>, - wykonuje w grupie akompaniament do piosenki, - uczestniczy w musztrze paradnej wykonywanej do muzyki, - gra wybrane dźwięki na flecie, - w grupie wykonuje melodię na flecie. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Przybyli ułani</i>, - realizuje wszystkie głosy z partytury zawierającej akompaniament do piosenki, - gra solo melodię na flecie.
<i>Mazurek Dąbrowskiego</i> i symbole narodowe	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa z pamięci dwie zwrotki <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, - wyjaśnia, co to jest hymn, - wymienia symbole narodowe, - gra poznane dźwięki na flecie, - w grupie wykonuje na flecie melodię. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa z pamięci cztery zwrotki <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, - przedstawia historię hymnu polskiego na podstawie wiadomości z lekcji, - gra solo melodię na flecie.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Świąteczne tradycje w naszych domach. Kolęda <i>Lulajże, Jezuniu</i>	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Nie miały aniołki</i>, - śpiewa i gra w grupie kolędę <i>Lulajże, Jezuniu</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenkę <i>Nie miały aniołki</i>, - śpiewa i gra solo kolędę <i>Lulajże, Jezuniu</i>, - rozpoznaje nawiązanie do kolędy <i>Lulajże, Jezuniu</i> w słuchanym utworze F. Chopina.
Kolędy polskie. Śpiewanie i granie	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa i gra w grupie wybrane kolędy, - wykonuje dźwięk <i>gis¹</i> na flecie. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa i gra solo wybrane kolędy.

Zima dźwiękiem malowana. Barwa dźwięku. Głosy wokalne	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Zima</i>, - wymienia głosy wokalne i omawia ich podział, - wyjaśnia znaczenie terminu <i>barwa dźwięku</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenkę <i>Zima</i>, - rozpoznaje głosy wokalne w słuchanych utworach.
Dla babci i dziadka. Śpiewamy i gramy	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie <i>Piosenkę dla babci i dziadka</i>, - wykonuje akompaniament do <i>Piosenki dla babci i dziadka</i> - gra na instrumentach perkusyjnych utwór <i>Taniec śnieżynek</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo <i>Piosenkę dla babci i dziadka</i>.
Zabawy z piosenką. Forma AB i jej przykłady	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie <i>Śpiewankę o piosence</i>, - wyjaśnia, czym są refren i zwrotka, - tłumaczy, na czym polega forma AB. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo <i>Śpiewankę o piosence</i>, - rozpoznaje formę AB w słuchanych utworach, - przedstawia formę AB za pomocą ruchu lub w postaci graficznej.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Instrumenty perkusyjne. Podział i brzmienie	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia instrumenty perkusyjne i omawia ich podział na grupy, - wykonuje utwór <i>Etiudka rytmiczna</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje brzmienia wybranych instrumentów perkusyjnych, - omawia historię instrumentów perkusyjnych
Dzieciństwo Fryderyka Chopina	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Muzyczne echo Warszawy</i>, - podaje podstawowe informacje dotyczące dzieciństwa Fryderyka Chopina. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenkę <i>Muzyczne echo Warszawy</i>, - opowiada o dzieciństwie Chopina na podstawie wiadomości zawartych w infografice „Z albumu Pani Justyny: Fryderyk Chopin – cudowne dziecko”.
Ludowa zabawa. Narodowe tańce polskie: mazur	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje piosenkę <i>Uciekła mi przepióreczka</i>, - wyjaśnia, czym jest folklor, - wymienia polskie tańce narodowe, - podaje charakterystyczne cechy mazura. 	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w zabawie „Przepióreczka”, - wyklaskuje charakterystyczne rytmy mazura.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	

Muzyczne powitanie wiosny	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Wszystko kwitnie wkoło</i>, - gra w grupie utwór <i>Ptasi koncert</i>, - bierze udział w zabawie „Z gakiem idziemy”. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Wszystko kwitnie wkoło</i>, - wykonuje wiosenny taniec, - improwizuje wiosenną melodię na flecie.
Wielkanoc. Tradycje wielkanocne: zwyczaje i obrzędy	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie <i>Wielkanocną piosenkę</i>, - wymienia wielkanocne zwyczaje i obrzędy charakterystyczne dla regionu, w którym mieszka. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo <i>Wielkanocną piosenkę</i>, - wypowiada się na temat wysłuchanej muzyki wielkanocnej, - wymienia i omawia zwyczaje i obrzędy wielkanocne zachowywane w całym kraju.
Dzień Ziemi. Muzyka i ekologia. Piosenka <i>Ekorock</i>	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Ekorock</i>, - realizuje proste rytmy na instrumentach wykonanych z materiałów i surowców wtórnych, - określa nastrój słuchanej muzyki. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Ekorock</i>, - konstruuje „instrumenty ekologiczne” i realizuje na nich rytmy, - wykonuje improwizację ruchową do słuchanego utworu.
Majowe święta Polaków. Kropka przy nucie	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Polska flaga</i>, - wyjaśnia, jakie jest znaczenie kropki przy nucie. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenkę <i>Polska flaga</i>, - realizuje na różne sposoby rytm punktowany.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Dla Ciebie, mamo, dla Ciebie, tato śpiewamy i gramy	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenki dla mamy i taty, - w grupie gra na flecie <i>Utwór dla taty</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenki dla mamy i taty, - gra solo na flecie <i>Utwór dla taty</i>.

Niech żyją wszystkie dzieci! Piosenki i zabawy dzieci ze świata	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Kolorowe dzieci</i>, - uczestniczy w zabawach dziecięcych z różnych stron świata, - wykonuje w grupie <i>Piosenkę z Afryki</i>, - w grupie gra na flecie utwór <i>Sakura</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Kolorowe dzieci</i>, - wykonuje solo <i>Piosenkę z Afryki</i>, - gra solo na flecie utwór <i>Sakura</i>.
Muzykujemy wakacyjnie! Szanty	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Morskie opowieści</i>, - wykonuje akompaniament i ilustrację ruchową do piosenki, - wyjaśnia, czym jest szanta. 	- śpiewa solo piosenkę <i>Morskie opowieści</i> .

KLASA V

Temat	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
Na dobry początek. Organizacja pracy na lekcjach muzyki w klasie piątej	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy i kryteria oceniania, a także zapoznają się z nowym podręcznikiem. Piosenka <i>Z naszymi marzeniami</i> oraz zabawa „Wakacyjne wspomnienia dźwiękowe” służą rozśpiewaniu klasy oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym.	
Tajemnicze muzyczne znaki. Zastosowanie oznaczeń: repetycji, volty, <i>da capo al fine</i> i fermaty	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Na wędrówkę</i>, • gra utwór <i>Na skróty</i>, • wymienia nazwy oznaczeń stosowanych w zapisie nutowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Na wędrówkę</i>, • wyjaśnia oznaczenia stosowane w zapisie nutowym, • wskazuje w zapisie nutowym poznane symbole muzyczne.
Muzyczne rozmowy. Okresowa budowa utworu muzycznego	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Wlazł kotek na płotek</i>, • gra w grupie utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego zamieszczonego w podręczniku), • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>poprzednik, następnik, zdanie muzyczne, okres muzyczny, forma muzyczna</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • gra solo utwory instrumentalne w formie okresu muzycznego (z zapisu nutowego w podręczniku), • wskazuje poprzednik i następnik w utworach opartych na budowie okresowej, • improwizuje zakończenie następnika podczas wykonywania utworu w formie okresu muzycznego.
Muzyka w roli głównej. Różne formy prezentacji muzyki	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Muzyka</i>, • wymienia terminy: <i>filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny</i>, • podaje zasady z „Kodeksu melomana”. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Muzyka</i>, • wyjaśnia terminy: <i>filharmonia, recital, koncert, festiwal muzyczny</i>, • stosuje się do zasad z „Kodeksu podczas szkolnych koncertów, uroczystości itp.
Dla nauczycieli. Pieśni okolicznościowe	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Nauczycielom</i>, • gra w grupie pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Nauczycielom</i>, • wykonuje solo pieśń <i>Gaudeamus igitur</i>,

	<ul style="list-style-type: none"> • improwizuje prosty układ ruchowy do odtwarzanej muzyki, • podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje w zespole jeden głos na instrumencie niemelodycznym. 	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje układ ruchowy według własnego pomysłu do odtwarzanej muzyki, • podczas wykonywania utworu <i>Sto lat</i> realizuje samodzielnie jeden głos na instrumencie melodycznym.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Wolno, szybciej, coraz szybciej. Tempo w muzyce i jego rodzaje	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • wykonuje <i>Rapowankę</i> z odpowiednimi zmianami tempa, wyjaśnia znaczenie terminu <i>tempo</i>, • tłumaczy, do czego służy metronom. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Jesienny berek</i>, • rozróżnia rodzaje tempa i wskazuje na jego zmiany w utworze, • określa tempo zaprezentowanych utworów, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>agogika</i>.
Formy ABA i ABA ₁ . Trzyczęściowe formy muzyczne ABA i ABA ₁	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje <i>Śpiewankę ABA</i>, • gra w grupie melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, • porusza się do muzyki z rekwizytem, • wyjaśnia, czym charakteryzują się formy ABA i ABA₁. 	<ul style="list-style-type: none"> • gra solo melodię <i>Rośnie jabłoń w sadzie</i>, • rozpoznaje przykłady formy ABA i ABA₁ wśród słuchanych utworów, • wskazuje różnice między formami ABA i ABA₁, • przekształca melodię w formie ABA w utwór w formie ABA₁
Metrum, czyli miara. Zagadnienia i pojęcia związane z metrum muzycznym	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • gra w grupie melodię w metrum 3/4, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>metrum, akcent, takt, taktowanie</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Cztery pory roku</i>, • gra solo melodię w metrum 3/4, • rozpoznaje metrum w słuchanych utworach.
Dzisiaj wielka jest rocznica... Pieśni żołnierskie i legionowe	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa jedną z proponowanych pieśni: <i>Pierwszą Brygadę</i> lub <i>Piechotę</i>, • wymienia tytuły pieśni legionowych, • określa tematykę oraz charakter pieśni żołnierskich i legionowych, • wykonuje na instrumentach perkusyjnych akompaniament do refrenu pieśni <i>Piechota</i>, • wyjaśnia, czym jest przedtakt. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa pieśni <i>Pierwsza Brygada</i> oraz <i>Piechota</i>, • układa akompaniament rytmiczny do refrenu pieśni <i>Piechota</i>, • wskazuje przedtakt w zapisie nutowym.
Andrzejkowe tradycje, zwyczaje i zabawy	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>, • gra na dzwoneczkach akompaniament do piosenki <i>A idźże, chodaczku</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenki <i>Andrzeju, Andrzeju</i> oraz <i>A idźże, chodaczku</i>, • improwizuje śpiewanki, które mogłyby towarzyszyć andrzejkowemu wróżeniu, • śpiewa melodię ułożoną samodzielnie (z wykorzystaniem podanego rytmu i tekstu rymowanki).

Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe. Polskie tradycje związane z Bożym Narodzeniem. Wykonywanie utworów bożonarodzeniowych	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • gra kolędę <i>Przybieżeli do Betlejem</i>, • wymienia zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe kulturowane w jego rodzinie i w regionie, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kolęda, pastorałka</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Święta, święta, święta</i>, • wyjaśnia, czym się różni kolęda od pastorałki.
<i>Kolędować Małemu...</i> Kolędy i pastorałki. Wspólne kolędowanie	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>jasełka</i>, • rozpoznaje słuchane kolędy, • wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kulturowane w krajach sąsiadujących z Polską. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo kolędę <i>Z narodzenia Pana</i> i pastorałkę <i>W dzień Bożego Narodzenia</i>, • rozpoznaje rytmy polskich tańców narodowych w słuchanych kolędach, • omawia zwyczaje bożonarodzeniowe kulturowane w krajach sąsiadujących z Polską.
W zimowym nastroju. Nastrój w muzyce	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>, • określa nastrój słuchanych utworów, • maluje zimowy pejzaż nawiązujący do kompozycji S. Moniuszki. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Zima lubi dzieci</i>, • uczestniczy w zabawie „Jaki to nastrój?” • opowiada o swoich skojarzeniach powstałych pod wpływem wysłuchanej muzyki.
Usprawiedliwione spóźnienie, czyli kanon. Forma kanonu w muzyce	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa unisono piosenkę <i>Mały kanon</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>unisono, kanon, muzyka wielogłosowa</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Mały kanon</i> w wielogłosie, • przedstawia formę kanonu graficznie oraz w postaci układu ruchowego.
Zaśpiewajmy i zagrajmy w kanonie! Forma kanonu w praktyce	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje <i>unisono</i> piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i>, • śpiewa i gra na flecie gamę C-dur – <i>unisono</i> i w kanonie, • wykonuje kanon rytmiczny wraz z całą klasą. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje piosenkę <i>Zaśpiewajmy w kanonie</i> w wielogłosie, • opracowuje i wykonuje (wspólnie z koleżankami i kolegami) własny kanon rytmiczny.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Na wielu strunach. Instrumenty strunowe. Podział instrumentów strunowych	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, • wymienia instrumenty strunowe i przedstawia ich podział na poszczególne grupy. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Instrumenty strunowe</i>, • rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów strunowych, • Opowiada o historii powstania pierwszych instrumentów strunowych na podstawie wiadomości z podręcznika.
Młodość Fryderyka Chopina. Życie i twórczość Chopina do roku 1830	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, • podaje podstawowe fakty dotyczące młodości Chopina, • wyjaśnia znaczenie terminu <i>mazurek</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Gdy Chopin grał</i>, • opowiada o młodości Chopina na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku, • wyjaśnia, czym różni się mazurek od mazura.
Na ludową nutę. Narodowe tańce polskie: krakowiak	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> i <i>Krakowiaczek jeden</i>, • wykonuje krok podstawowy krakowiaka, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenki: <i>Hej, na krakowskim rynku</i> i <i>Krakowiaczek jeden</i>, • opisuje poszczególne instrumenty ludowe,

	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza schemat rytmiczny synkopy, • podaje charakterystyczne cechy krakowiaka, • wymienia instrumenty ludowe, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>synkopa, kapela</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje brzmienie instrumentów ludowych w słuchanym utworze.
Folklor naszych sąsiadów. Folklor muzyczny krajów sąsiadujących z Polską	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje piosenkę <i>Tańcuj, tańcuj</i>, • śpiewa pierwszy głos z piosenki <i>Żuraw</i>, • gra melodię <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>, • tańczy polkę krokiem podstawowym, • charakteryzuje muzykę ludową Słowacji, Czech, Ukrainy, Rosji i Niemiec. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Żuraw w dwugłosie</i>, • gra melodię piosenki <i>Żuraw</i>, • rozpoznaje w słuchanych utworach cechy ludowej muzyki słowackiej, czeskiej, ukraińskiej, rosyjskiej i niemieckiej, • układa akompaniament perkusyjny do melodii <i>Oszukałaś, okłamałaś</i>.
Muzyka źródeł. Jak muzykowano w prehistorii	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>, • wykonuje melodie: <i>Bele mama</i> i <i>Nie martw się</i>, • wymienia instrumenty prehistoryczne. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Prośba o pomyślny dzień</i>, • wykonuje układ ruchowy do piosenki <i>Bele mama</i>, • opowiada o powstaniu pierwszych instrumentów prehistorycznych.
Śpiewajmy razem – chór. Rodzaje chórów	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat</i> i <i>Chce iść naród mój</i>, • wymienia wykonawców muzyki wokalne, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka wokalna, solista, zespół wokalny, chór, a cappella</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenki <i>Chodź, pomaluj mój świat</i> i <i>Chce iść naród mój</i>, • rozpoznaje, jakiego rodzaju chóry wykonują utwory prezentowane na lekcji, • wymienia formy muzyki wokalne przeznaczone do wykonania przez chór.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności podczas realizacji zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Muzyka i przyroda. Muzyka ilustracyjna i muzyka programowa	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie piosenkę <i>Mokro</i>, • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>muzyka programowa, muzyka ilustracyjna</i>, • układa utwór perkusyjny, w którym brzmienie instrumentów naśladuje odgłosy zwierząt ukazanych na rysunku w podręczniku, 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Mokro</i>, • rozpoznaje cechy muzyki programowej i ilustracyjnej w wysłuchanych utworach, • wymyśla opowieść, która mogłaby być programem utworu muzycznego, • układa i wykonuje muzykę nawiązującą do ilustracji.
Na majówkę. Zabawy muzyczne z gestodźwiękami i instrum. perkusyjnymi	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje w grupie fragment piosenki <i>Ja mam tylko jeden świat</i> • realizuje rytm za pomocą tataizacji i gestodźwięków, • tańczy do melodii <i>Majówkowa poleczka</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Ja mam tylko jeden świat</i> • wykonuje akompaniament do piosenki, • gra melodię <i>Majówkowa poleczka</i>.
O rodzinie w rytmie rock and rolla. Rock and roll.	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, • charakteryzuje muzykę rockandrollową, • wykonuje krok podstawowy rock and rolla. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Familijny rock and roll</i>, • tańczy rock and rolla do odtwarzanej muzyki, • gra akompaniament do utworu rockandrollowego.
Przy ognisku, czyli o	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenki <i>Plonie ognisko w lesie</i> i <i>Stokrotka</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje piosenkę <i>Plonie ognisko w lesie</i> w kanonie

akompaniamencie. Funkcja i rodzaje akompaniamentu	<ul style="list-style-type: none"> wymienia tytuły popularnych piosenek ogniskowych, wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akompaniament, burdon, pólplayback</i>, rytmiczny, akompaniament harmoniczny), realizuje w grupie partyturę utworu <i>Stokrotka</i>. 	dwugłosowym, <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje omówione na lekcji rodzaje akompaniamentu i rozpoznaje je w słuchanych utworach.
Wakacje! Powtórzenie i utrwalenie wiadomości zdobytych w klasie piątej	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>, bierze udział w „Muzycznym konkursie” – klasowej grze dydaktycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Lato, lato, lato czeka</i>.

KLASA VI

Temat lekcji	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:
Ostatnie letnie wyprawy. Organizacja pracy w klasie 6. Nauka kroku podstawowego cza-czy oraz piosenki <i>Cza-cza na koniec lata</i>	Na pierwszej lekcji uczniowie i nauczyciel przypominają zasady wspólnej pracy i kryteria oceniania, ewentualnie dokonują w nich niezbędnych zmian. Zapoznają się także z podręcznikiem i Zeszytem ucznia „Lekcja muzyki” dla klasy 6. Piosenka <i>Cza-cza na koniec lata</i> służy rozśpiewaniu klasy oraz przyjemnemu rozpoczęciu pracy w nowym roku szkolnym.	
Dobrze z piosenką wędrować. Piosenki turystyczne i ich wykon.. Nauka piosenek: <i>Lubię podróżę, Jak dobrze nam zdobywać góry</i>	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenki: <i>Lubię podróżę, Jak dobrze nam zdobywać góry</i> gra w grupie melodię piosenki <i>Lubię podróżę</i> w formie kanonu wykonuje akompaniament do piosenki <i>Lubię podróżę</i> charakteryzuje piosenki turystyczne i podaje ich przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenki: <i>Lubię podróżę, Jak dobrze nam zdobywać góry</i> układa akompaniament do piosenki <i>Lubię podróżę</i> wymienia nazwiska artystów i nazwy zespołów muzycznych wykonujących piosenki turystyczne
Jednym głosem – wielogłosem. Sposoby wykonywania muzyki wokalne	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa partie chóralskie piosenki <i>Pojedziemy na łów</i> wymienia rodzaje chórów i zespołów wokalnych wyjaśnia znaczenie terminów: solo, unisono, duet, burdon 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa partię burdonu, górnego głosu towarzyszącego lub jednego głosu z partii duetu albo zespołu w piosence <i>Pojedziemy na łów</i> wyjaśnia znaczenie terminów: muzyka wielogłosowa, górny głos towarzyszący
Pobawmy się w wariacje. Forma wariacji	<ul style="list-style-type: none"> gra temat i jedną wariację z utworu <i>Wariacje na temat „Wlazł kotek na płotek”</i> wyjaśnia znaczenie terminów: wariacje 	<ul style="list-style-type: none"> gra cały utwór <i>Wariacje na temat „Wlazł kotek na płotek”</i> określa liczbę przekształceń wariacyjnych tematu w słuchanym utworze

	<ul style="list-style-type: none"> na temat, temat wariacji, wariacja rozpoznaje temat wariacji w słuchanym utworze 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady pozamuzyczne ilustrujące formę wariacji
Naszym nauczycielom. Z dedykacją dla nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa unisono piosenkę <i>Pięknie żyć</i> wykonuje układ ruchowy do słuchanego utworu gra w grupie <i>Marsz triumfalny</i> z opery <i>Aida</i> wyjaśnia znaczenie terminu triola 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w dwugłosie piosenkę <i>Pięknie żyć</i> tworzy układ ruchowy do słuchanego utworu gra solo <i>Marsz triumfalny</i> z opery <i>Aida</i> podaje różne przykłady zastosowania trioli i realizuje poprawnie triolę ósemkową
Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiadomości i umiejętności (lekcje 1–5) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Wspólne muzykowanie. Trójdźwięk, akompaniament harmoniczny. Nauka piosenki <i>Hej, Zuzanno</i>	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Hej, Zuzanno</i> realizuje partię melodyczną z partytury utworu <i>Trzy kurki</i> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>akord, trójdźwięk, stopnie gamy, ostinato</i> realizuje na pudełku akustycznym rytm według partytury akompaniamentu do piosenki <i>Hej, Zuzanno</i> tańczy do piosenki <i>Hej, Zuzanno</i> 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Hej, Zuzanno</i> realizuje partię akompaniamentu z partytury utworu <i>Trzy kurki</i> rozpoznaje instrumenty akompaniujące w słuchanych utworach według partytury gra na dzwonek akompaniament do piosenki <i>Hej, Zuzanno</i>
Muzyka ludowa w Europie i na świecie. Folklor muzyczny różnych zakątków świata. Nauka piosenek: <i>Santa Lucia, Gong</i>	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenki: <i>Santa Lucia, Gong</i> wyjaśnia znaczenie terminu <i>pentatonika</i> charakteryzuje muzykę ludową wybranych krajów 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenki: <i>Santa Lucia, Gong</i> wyjaśnia znaczenie terminu <i>muzyka folk</i> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>flamenco, bel canto</i> oraz przyporządkowuje je do właściwego kraju podaje przykłady chińskich instrumentów ludowych improvizuje na dzwonek lub na instrumencie klawiszowym melodię opartą na pentatonice
Wolfgang Amadeusz Mozart i klasycyzm w muzyce. Klasycyzm w muzyce i jego przedstawiciele	<ul style="list-style-type: none"> gra w grupie melodię utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i> charakteryzuje muzykę klasycyzmu wyjaśnia znaczenie terminów: <i>homofonia, styl galant</i> przedstawia fakty z życia W.A. Mozarta 	<ul style="list-style-type: none"> gra solo melodię utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i> wyjaśnia, kim byli klasycy wiedeńscy rozpoznaje cechy stylu <i>galant</i> w słuchanej muzyce wymienia formy muzyczne stosowane przez W.A. Mozarta i podaje wybrane tytuły jego utworów poznanych na lekcji
Piosenki żołnierskie i powstańcze. Nauka utworów: <i>Echo dawnej piosenki, Warszawskie dzieci</i>	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenki: <i>Echo dawnej piosenki, Warszawskie dzieci</i> gra w grupie melodię piosenki <i>Serce w plecaku</i> wykonuje akompaniament rytmiczny do piosenki <i>Warszawskie dzieci</i> wymienia tytuły piosenek żołnierskich i powstańczych 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenki: <i>Echo dawnej piosenki, Warszawskie dzieci</i> gra solo melodię piosenki <i>Serce w plecaku</i> tworzy akompaniament rytmiczny do piosenki <i>Warszawskie dzieci</i> omawia piosenki żołnierskie i powstańcze
Andrzejkowe tradycje, zwyczaje i zabawy.	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>A idźże, chodaczku</i> realizuje akompaniament do piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>A idźże, chodaczku</i> samodzielnie rytmizuje przysłowia związane z andrzejkami

Nauka piosenki <i>A idźże, chodaczku</i>	<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje w grupie przysłowia związane z andrzejkami omawia tradycje i zwyczaje andrzejkowe 	<ul style="list-style-type: none"> improvizuje śpiewanki oparte na przysłowiach andrzejkowych
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiadomości i umiejętności (lekcje 7–11) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Kolędy świata. Świąteczna muzyka z różnych stron świata	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Nadeszły święta</i> śpiewa i gra w grupie kolędę <i>Cicha noc</i> przedstawia okoliczności powstania kolędy <i>Cicha noc</i> gra w grupie melodie: <i>Joy to the World, O, Tannenbaum</i> 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Nadeszły święta</i> śpiewa i gra solo kolędę <i>Cicha noc</i> wykonuje solo melodie: <i>Joy to the World, O, Tannenbaum</i> układa i realizuje akompaniament rytmiczny do wybranej kolędy
Boże Narodzenie na świecie. Zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe w wybranych krajach	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Jingle bells</i> gra w grupie kolędę <i>El Noi de la Mare</i> wymienia zwyczaje bożonarodzeniowe kulturowane w wybranych krajach Europy wykonuje akompaniament rytmiczny na instrumentach perkusyjnych do piosenki <i>Jingle bells</i> 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Jingle bells</i> gra solo kolędę <i>El Noi de la Mare</i> wymienia tytuły znanych piosenek o tematyce bożonarodzeniowej układa akompaniament rytmiczny na instrumenty perkusyjne do piosenki <i>Jingle bells</i>
Zimowo, mroźnie, wesoło. Nauka piosenki <i>Rymy do zimy</i> . Pastisz muzyczny	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Rymy do zimy</i> określa charakter słuchanych utworów gra w grupie fragment melodii <i>Humoreska</i> wyjaśnia, czym jest pastisz muzyczny 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Rymy do zimy</i> gra solo fragment melodii <i>Humoreska</i> opowiada ciekawostki o muzyce i kompozytorach
W karnawałowych rytmach. Muzyczny karnawał. Nauka samby	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa w grupie piosenkę <i>Karnawałowy rytm</i> gra w grupie utwór <i>Karnawał w Wenecji</i> omawia zwyczaje związane z karnawałem wykonuje krok podstawowy samby 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa solo piosenkę <i>Karnawałowy rytm</i> gra solo utwór <i>Karnawał w Wenecji</i> podaje nazwę tańca, do którego nawiązuje prezentowany utwór omawia zwyczaje karnawałowe w Rio de Janeiro i w Wenecji tańczy sambę do piosenki <i>Karnawałowy rytm</i>
Fryderyk Chopin na emigracji	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa piosenkę <i>Chopin w Paryżu</i> przedstawia podstawowe fakty z życia Chopina na emigracji wymienia formy muzyczne stosowane przez Chopina oraz określa nastrój jego utworów wysłuchanych na lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> śpiewa pieśń <i>Życzenie</i> charakteryzuje postać Chopina na podstawie wiadomości zawartych w infografice „Z albumu pani Justyny” podaje tytuły ważniejszych utworów Chopina układa i realizuje akompaniament rytmiczny do <i>Preludium Des-dur, op. 28, nr 15</i> wymienia sposoby upamiętniania postaci kompozytora
Instrumenty dęte. Podział i brzmienie	<ul style="list-style-type: none"> wymienia instrumenty dęte i przyporządkowuje je do właściwych grup (drewnianych, blaszanych, miechowych) wyjaśnia, czym różni się kwintet dęty od orkiestry dętej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice między instrumentami dętymi drewnianymi a instrumentami dętymi blaszanymi rozpoznaje brzmienia wybranych instrumentów dętych

		<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady orkiestr dętych
Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 13–18) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Ludwig van Beethoven – <i>Oda do radości</i> . Życie i twórczość Ludwiga van Beethovena	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie <i>Odę do radości</i> • gra w grupie <i>Odę do radości</i> • przedstawia fakty z życia Ludwiga van Beethovena 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo <i>Odę do radości</i> • gra solo <i>Odę do radości</i> • przedstawia ciekawostki z życia Ludwiga van Beethovena • wymienia formy muzyczne stosowane przez Beethovena i podaje wybrane tytuły jego utworów poznanych na lekcji
Orkiestra symfoniczna i zespoły kameralne. Aparat wykonawczy muzyki instrumentalnej. Nauka piosenki <i>Koncert</i>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Koncert</i> • wymienia rodzaje zespołów kameralnych i orkiestr • omawia pracę dyrygenta orkiestry 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Koncert</i> • rozpoznaje brzmienie instrumentów w słuchanych utworach • wyjaśnia znaczenie terminów związanych z orkiestrą symfoniczną i pracą dyrygenta na podstawie infografiki zamieszczonej w podręczniku oraz Zeszytu ucznia
Romantycznie o muzyce. Muzyka okresu romantyzmu i jej przedstawiciele	<ul style="list-style-type: none"> • gra w grupie <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>styl brilliant, wirtuoz</i> • omawia muzykę romantyczną oraz wymienia jej przedstawicieli 	<ul style="list-style-type: none"> • gra solo <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa • wyjaśnia, czym były szkoły narodowe w muzyce XIX w. • omawia znaczenie twórczości F. Chopina i S. Moniuszki dla muzyki polskiej • układa i wykonuje akompaniament do <i>Kołysanki</i> J. Brahmsa
Taniec klasyczny i taniec współczesny. Od baletu klasycznego po taniec współczesny	<ul style="list-style-type: none"> • gra w grupie <i>Temat z baletu „Jeziorko łabędzie”</i> • wymienia podobieństwa i różnice między baletem klasycznym a tańcem współczesnym • podaje tytuły najbardziej znanych baletów • wymienia nazwy tańców współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • gra solo <i>Temat z baletu „Jeziorko łabędzie”</i> • wymienia nazwiska kompozytorów muzyki baletowej i wybitnych tancerzy baletowych • improwizuje scenkę baletową do muzyki • omawia podział tańców towarzyskich
Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 20–23) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Muzyka XX wieku – Witold Lutosławski. Muzyka ubiegłego stulecia i jej twórcy. Nauka piosenki <i>Pióreczko</i>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Pióreczko</i> • wykonuje akompaniament rytmiczny do piosenki <i>Pióreczko</i> według partytury • wyjaśnia znaczenie terminów związanych z muzyką XX w.: <i>impresjonizm, fortepian preparowany</i> • wymienia nazwiska polskich kompozytorów muzyki współczesnej • pracuje w grupie nad kompozycją nawiązującą do muzyki XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Pióreczko</i> • charakteryzuje poznane style i kierunki muzyczne XX w. • omawia twórczość polskich kompozytorów muzyki współczesnej • improwizuje utwór inspirowany obrazem P. Picassa • charakteryzuje instrumenty elektryczne i elektroniczne na podstawie wiadomości zawartych w podręczniku
Jazz, czyli wielka improwizacja. Muzyka jazzowa. Nauka piosenki	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Szalony jazz</i> • gra w grupie standard <i>Sentimental Journey</i> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>standard jazzowy,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo piosenkę <i>Szalony jazz</i> • gra solo standard <i>Sentimental Journey</i> • wymienia nazwiska słynnych jazzmanów na podstawie

<i>Szalony jazz</i>	<i>improvizacja, jazzman, combo</i> • charakteryzuje muzykę jazzową	wiadomości zawartych w podręczniku
Pop, rock, muzyka rozrywkowa. Nauka piosenki <i>Szkolny rock and roll</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Szkolny rock and roll</i> • gra w grupie melodię piosenki <i>Yesterday</i> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>styl muzyczny</i> • charakteryzuje muzykę pop i rock • wymienia poznane na lekcji style muzyki rozrywkowej	• śpiewa solo piosenkę <i>Szkolny rock and roll</i> • gra solo melodię piosenki <i>Yesterday</i> • charakteryzuje style muzyki rozrywkowej • wymienia przykładowe nazwy zespołów oraz nazwiska twórców i wykonawców muzyki rozrywkowej • układa i wykonuje raperski loop
Muzyka w teatrze, filmie i reklamie. Nauka piosenki <i>Boca Chica</i>	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Boca Chica</i> • improwizuje akompaniament rytmiczny do słuchanego utworu • charakteryzuje operetkę i musical • tłumaczy, jaką funkcję pełni muzyka w filmie i reklamie • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>operetka, musical, taper, teledysk</i>	• śpiewa solo piosenkę <i>Boca Chica</i> • wymienia tytuły słynnych operetek i musicali oraz nazwiska znanych kompozytorów • układa i prezentuje własną ścieżkę dźwiękową
Warsztat muzyczny.	Lekcja służy powtórzeniu oraz utrwaleniu wiedzy i umiejętności (lekcje 25–28) za pomocą zadań, zabaw i ćwiczeń.	
Cały świat tańczy. Muzyka taneczna. Nauka salsy i rock and rolla	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Hej, lato, lato, lato</i> • wykonuje układ ruchowy do piosenki • gra w grupie utwór <i>Pawana</i> według partytury • wymienia rodzaje tańców • wykonuje krok podstawowy salsy i rock and rolla	• śpiewa solo piosenkę <i>Hej, lato, lato, lato</i> • omawia muzykę taneczną • tańczy salsę i rock and rolla do muzyki • wykonuje solo melodię pojedynczego głosu z partytury utworu <i>Pawana</i> • gra rytm salsy na instrumentach perkusyjnych • przedstawia przygotowaną przez siebie prezentację dotyczącą muzyki disco
Z muzyką dalej w świat! Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	• śpiewa w grupie piosenkę <i>Twój czas</i> • odpowiada na pytania zawarte w module „Co już wiecie...” • śpiewa <i>unisono</i> melodię kanonu <i>Viva la musica!</i> • wykonuje akompaniament do kanonu	• śpiewa solo piosenkę <i>Twój czas</i> • śpiewa kanon <i>Viva la musica!</i> w układzie trygłosowym • tworzy akompaniament do kanonu

KLASA VII

TEMAT	WYMAGANIA PODSTAWOWE Uczeń:	WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE Uczeń:
-------	--------------------------------	-------------------------------------

Co nam w duszy gra? Organizacja pracy	Lekcja, na której uczniowie i nauczyciel spotykają się po wakacjach oraz przypominają sobie zasady współpracy na lekcjach muzyki i kryteria oceniania. Piosenka <i>Co nam w duszy gra</i> umożliwia muzyczne rozpoczęcie roku.	
Śpiew w różnych odśłonach. Techniki wokalne	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Muza, muzyka</i>, - w grupie śpiewa scatem melodię z <i>Marsza tureckiego</i> W.A. Mozarta, - wymienia poznane techniki wokalne. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenkę <i>Muza, muzyka</i>, - śpiewa scatem solo melodię z <i>Marsza tureckiego</i> Mozarta, - wymienia techniki wokalne i je charakteryzuje, - wykonuje beatbox.
Solo i na głosy. Muzyka jedno- i wielogłosowa	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Za górami, za lasami</i>, - gra w grupie melodię <i>Za górami, za lasami</i>, - używa terminów związanych z muzyką jedno- i wielogłosową. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Za górami, za lasami</i>, - gra w grupie melodię <i>Za górami, za lasami</i> (w wielogłosie), - wyjaśnia znaczenie terminów związanych z muzyką jedno- i wielogłosową.
Niezwykłe instrumenty i mechanizmy grające.	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia niekonwencjonalne instrumenty i mechanizmy grające, - gra w grupie <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa. 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia niekonwencjonalne instrumenty i mechanizmy grające, - gra solo <i>Kołysankę</i> J. Brahmsa.
Mistrz i uczeń. Galeria wirtuozów	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie piosenkę <i>Maestro szkolnych nut</i>, - gra w grupie utwór <i>Plaisir d'amour</i>, - wyjaśnia, kim jest wirtuoz. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo piosenkę <i>Maestro szkolnych nut</i>, - gra solo utwór <i>Plaisir d'amour</i>, - wymienia znanych wirtuozów.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Instrumenty elektryczne, elektroniczne i ich podział	<ul style="list-style-type: none"> - gra w grupie refren piosenki <i>Słodkiego, milego życia</i>, - wymienia instrumenty elektryczne i elektroniczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - gra solo refren piosenki <i>Słodkiego, milego życia</i>, - odróżnia instrumenty elektryczne od elektronicznych, - omawia działanie instrumentów elektrycznych i elektronicznych.
Rodzaje i style muzyki. Poznawanie różnych aspektów muzyki	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Czterdzieści słów</i>, - gra w grupie melodię <i>Amazing Grace</i>, - wymienia różne rodzaje muzyki, - charakteryzuje poznane style muzyczne. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenkę <i>Czterdzieści słów</i>, - gra solo melodię <i>Amazing Grace</i>, - rozpoznaje omawiane rodzaje muzyki i style muzyczne.
Piosenki partyzanckie	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje w grupie piosenkę <i>Idą leśni</i>, - gra w grupie melodię piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i> (pojedynczy głos), - realizuje akompaniament perkusyjny do piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje solo piosenkę <i>Idą leśni</i>, - gra w grupie melodię piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i> (w dwugłosie), - układa akompaniament perkusyjny do piosenki <i>Deszcz, jesienny deszcz</i>.
Z dziejów muzyki – klasycyzm	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa unisono piosenkę <i>Alfabet</i>, - gra w grupie fragment utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i>, - wyjaśnia, na czym polega styl galant. 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa piosenkę <i>Alfabet</i> w dwugłosie, - gra solo fragment utworu <i>Eine kleine Nachtmusik</i>, - rozpoznaje utwory utrzymane w stylu galant.
Ludwig van Beethoven – <i>Oda do radości</i> .	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa w grupie <i>Odę do radości</i>, - gra w grupie <i>Odę do radości</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - śpiewa solo <i>Odę do radości</i>, - gra solo <i>Odę do radości</i>,

Prezentacja twórczości L. van Beethovena	- wymienia tytuły utworów L. van Beethovena.	- opowiada o życiu i twórczości L. van Beethovena.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Kolędy świata. Najbardziej popularne kolędy z różnych krajów	- śpiewa w grupie kolędy: <i>Cicha noc, Niech Bóg dziś pokój ześle wam,</i> - gra w grupie kolędy: <i>Cicha noc, Niech Bóg dziś pokój ześle wam.</i>	- śpiewa solo kolędy: <i>Cicha noc, Niech Bóg dziś pokój ześle wam,</i> - gra solo kolędy: <i>Cicha noc, Niech Bóg dziś pokój ześle wam.</i>
Boże Narodzenie na świecie	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Zimowy cudny świat,</i> - gra w grupie utwory <i>White Christmas</i> i <i>Joy to the World.</i>	- wykonuje solo piosenkę <i>Zimowy cudny świat,</i> - gra solo utwory <i>White Christmas</i> i <i>Joy to the World.</i>
Zespoły kameralne – wokalne i instrumentalne. Kameralistyka i jej aparat wykonawczy	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat,</i> - rozpoznaje muzykę kameralną i wymienia przykłady zespołów kameralnych.	- wykonuje solo piosenkę <i>Rozkołysz pieśnią świat,</i> - charakteryzuje muzykę kameralną i omawia jej aparat wykonawczy.
Orkiestra symfoniczna i nie tylko... Orkiestra i jej rodzaje	- wykonuje w grupie piosenkę <i>W orkiestrze,</i> - wymienia rodzaje orkiestr.	- wykonuje solo piosenkę <i>W orkiestrze,</i> - charakteryzuje poszczególne typy orkiestr.
Pobawmy się w wariacje. Forma wariacyjna w muzyce	- gra temat i jedną wariację z utworu J. Bogackiego <i>Wariacje na temat „Ody do radości”,</i> - omawia formę wariacji.	- gra cały utwór J. Bogackiego <i>Wariacje na temat „Ody do radości”,</i> - wyjaśnia, na czym polega tworzenie kolejnych wariantów tematu muzycznego.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Z dziejów muzyki – romantyzm. Przedstawiciele muzyki XIX wieku	- wykonuje w grupie pieśń <i>Życzenie,</i> - gra w grupie <i>Serenadę</i> F. Schuberta, - wyjaśnia, na czym polega styl brillant.	- wykonuje solo pieśń <i>Życzenie,</i> - gra solo <i>Serenadę</i> F. Schuberta, - wymienia polskich kompozytorów romantycznych (innych niż F. Chopin i S. Moniuszko).
Twórczość Fryderyka Chopina	- gra melodię pieśni <i>Wiosna,</i> - wymienia utwory F. Chopina.	- gra fragment utworu F. Chopina <i>Mazurek F-dur,</i> - omawia twórczość F. Chopina i wymienia utwory kompozytora.
Polonez. Opracowanie artystyczne muzyki ludowej	- śpiewa piosenkę <i>Pamięć w nas</i> (I głos w refrenie), - tańczy krok podstawowy poloneza i wykonuje figury tego tańca, - wymienia cechy charakterystyczne poloneza.	- śpiewa piosenkę <i>Pamięć w nas</i> (II głos w refrenie), - wyjaśnia, na czym polega opracowanie artystyczne muzyki (stylizacja), i podaje konkretne przykłady stylizacji.
Stanisław Moniuszko i opera. Opera jako forma muzyczna i widowisko	- wykonuje w grupie pieśń <i>Prząśniczka,</i> - gra w grupie melodię pieśni <i>Prząśniczka,</i> - wymienia utwory	- wykonuje solo pieśń <i>Prząśniczka,</i> - gra solo melodię pieśni <i>Prząśniczka,</i> - omawia twórczość

teatralne	S. Moniuszki, - omawia formę opery z wykorzystaniem poznanych terminów.	S. Moniuszki i wymienia utwory kompozytora, - podaje tytuły najbardziej znanych oper i wskazuje ich twórców.
Balet i taniec klasyczny	- gra w grupie temat Odetty z baletu <i>Jeziro labędzie</i> , - omawia formę baletu z wykorzystaniem poznanych terminów.	- gra solo temat Odetty z baletu <i>Jeziro labędzie</i> , - wymienia tytuły najbardziej znanych baletów i wskazuje ich twórców.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Z dziejów muzyki – muzyka XX w. Reprezentanci muzyki awangardowej	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Wrażenia</i> , - omawia najbardziej charakterystyczne zjawiska w muzyce XX w.	- wykonuje solo piosenkę <i>Wrażenia</i> , - omawia twórczość najważniejszych przedstawicieli muzyki XX w.
Folk i country	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Pędzą konie</i> , - gra w grupie melodię piosenki <i>Hej, Zuzanno!</i> , - realizuje ostinato rytmiczne do refrenu piosenki <i>Pędzą konie</i> , - wykonuje układ taneczny w stylu country, - omawia charakterystyczne cechy muzyki folk i country, - wymienia rodzaje akompaniamentu.	- śpiewa solo piosenkę <i>Pędzą konie</i> , - gra solo melodię piosenki <i>Hej, Zuzanno!</i> , - rozpoznaje utwory reprezentujące muzykę folk i country, - wymienia rodzaje akompaniamentu i je omawia z wykorzystaniem poznanych terminów.
Jazz, czyli wielka improvizacja	- śpiewa w grupie piosenkę <i>Szalony jazz</i> , - wykonuje kanon <i>Swingowy rytm</i> , - gra w grupie melodię <i>Jericho</i> , - omawia muzykę jazzową.	- wykonuje solo piosenkę <i>Szalony jazz</i> , - gra solo melodię <i>Jericho</i> , - charakteryzuje muzykę jazzową z wykorzystaniem poznanych terminów oraz wymienia najśłynniejszych jazzmanów.
Na estradzie – pop, rock, muzyka rozrywkowa	- wykonuje w grupie piosenkę <i>To jest rock and roll</i> , - omawia zagadnienia dotyczące muzyki rozrywkowej.	- wykonuje solo piosenkę <i>To jest rock and roll</i> , - charakteryzuje różne rodzaje muzyki rozrywkowej.
Warsztat muzyczny	Lekcja służy powtórzeniu i utrwaleniu określonego zakresu wiedzy i umiejętności za pomocą zadań i ćwiczeń.	
Z muzyką dalej w świat	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Radość najpiękniejszych lat</i> , - wyjaśnia znaczenie kilku wybranych terminów poznanych w trakcie roku szkolnego.	- wykonuje w grupie piosenkę <i>Radość najpiękniejszych lat</i> , - wyjaśnia znaczenie wszystkich terminów poznanych w trakcie roku szkolnego.